

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 18.VII 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta na teretu - Protest - Kod vidljivih šteta pismeni protest treba brodar uložiti odmah prilikom preuzimanja tereta od primaoca - Kod zakašnjelog protesta primalac mora dokazati štetu na teretu - Zapisnik o šteti koji sastavi sam primalac nije dovoljan dokaz da je brodar predao robu u oštećenom stanju, ako ta okolnost nije izričito navedena u zapisniku

Nesporno je medju strankama da je tužitelj prema teretnicama broj 3787 i 3789 od 20.II 1963. predao na prijevoz na tuženikov brod "Šipan" 12 omota odjevnih proizvoda za tužiteljevu prodavaonicu u Dubrovniku; da je prilikom predaje robe na odredištu u Dubrovniku utvrđeno da je 7 omota bilo poderanih i rasutih; da je na teretnicama stajala oznaka "omoti mokri"; da je do oštećenja i rasipanja omota došlo prilikom pada odnosnih omota s dizalica broda u skladište broda; da je odnosna roba sakupljena i predana primaocu odnosno njegovom predstavniku u skladište; da je primalac dana 25.II 1963. sastavio zapisnik u Poduzeću luke i skladišta, Dubrovnik, te da je prilikom brojenja pošiljke koja je stigla i iskrcana 22.II 1963. ustanovljen manjak 5 kabanica, 10 mrežica, 3 pelerine, 2 stolnjaka, 2 vindjake, 10 kapa, u ukupnoj vrijednosti od 91.825.- st.dinara.

Nadalje je nesporno da je tužitelj prema teretnici broj 4909 dana 27.VI 1963. predao na prijevoz tuženikovom brodu "Kornat" 10 kutija polivinil galanterije za svoju prodavaonicu u Dubrovniku; da je prilikom predaje tereta jedan kartonski omot bio oštećen, poderan na jednom kraju s velikom rupom; da je roba prispjela na odredište u Dubrovnik 8.VII 1963, da je tužitelj sastavio u svojoj prodavaonici "Jugoplastika" komisijski zapisnik dana 10.VII 1963, te da je iz toga omota manjkalo robe u vrijednosti od 12.930.- st.dinara.

Jedan i drugi manjak tužitelj je reklamirao tuženom, i to manjak prema teretnicama 3787 i 3789 dana 8.III 1963, a manjak prema teretnici 4909 dana 29.VII 1963.

Tuženi je odbio jednu i drugu reklamaciju.

U toku spora tužitelj tvrdi i zahtijeva da mu tuženi plati na ime naknade štete utuženi iznos, a tuženi se protivi tužbenom zahtjevu ističući da je robu predao u redu i da mu tužitelj nije prilikom prijema robe stavio nikakve prigovore niti pismeni protest, a isto tako nije špediter, koji je odnosnu robu preuzeo, to isto učinio.

Rješavajući o sporu prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev u cijelosti iz razloga što tužitelj nije dokazao da je ovlašteni primalac tereta stavio pismeni prigovor zbog oštećenja ili manjka tereta odnosno preuzimanja, pa se ima smatrati da je teret uredno predan onako kako je naznačeno u teretnici. Iz iskaza saslušanih svjedoka sud nije mogao steći uvjerenje da je teret na određištu predan s manjkom, jer su iskazi svjedoka neuvjerljivi i nepouzdana.

Protiv ove presude tužitelj se žali.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Prilikom prijema tereta primalac je dužan staviti pismeni prigovor zbog oštećenja ili manjka tereta odmah prilikom preuzimanja, pa ako takav prigovor ne stavi, drži se, dok ne dokaže suprotno, da mu je teret predan onako kako je naznačeno u teretnici. U predmetnom slučaju kako prema tereticama broj 3787 i 3789 tako i prema teretnici 4909 tužitelj nije tako postupio.

Obzirom na okolnost kako to tvrdi tužitelj da je roba prema tereticama broj 3787 i 3789 prilikom iskrcaja bila pala u brodsko skladište s bragom, te se rasula u brodskom skladištu, tužitelj je kao primalac bio dužan da odmah još u brodskom skladištu izvrši zajedno s brodarom utvrđivanje štete i eventualno utvrdi nastali manjak. Tužitelj odnosno njegovi predstavnici koji su preuzimali teret od broдача nisu tako postupili, već su preuzeli teret ne stavljaajući nikakve prigovore. Ovaj teret bio je iskrčan, a što je među strankama i nesporno, i što slijedi iz tužiteljeva zapisnika, dana 22.II 1963, a zapisnik je bio sastavljen 25.II 1963, dakle nakon tri dana po predaji, a dostavljen je tuženom tek 29.VII 1963. Obzirom na to u pogledu ovoga tereta tužitelj je prekorao propisani rok za reklamaciju iz člana 71. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova, pa prvostepeni sud pravilno uzima da tužitelj nije pouzdano dokazao da je manjak nastao za vrijeme dok se roba nalazila na čuvanju kod broдача. Manjak koji je utvrđen odnosnim zapisnikom mogao je nastati nakon što je roba predana primaocu, a tužitelj u tom pogledu nije dao nikakav dokaz da roba nije nestala niti mogla nestati za vrijeme dok se nalazila kod njega.

Isto vrijedi i za nastalu štetu na teretnici broj 4909; i u ovom slučaju iako je oštećenje na ambalaži bilo vidljivo, tužitelj prilikom prijema nije stavio brodaru nikakav protest, niti je u smislu odredaba člana 71. cit. zakona podnio odgovarajući protest i utvrdio štetu, već je pristupio takvom utvrđivanju štete, što slijedi iz njegovog zapisnika, tek nakon dva dana, a odnosni zapisnik poslao je tuženom i reklamirao manjak tek 29.VII 1963.

U jednom i u drugom slučaju tužitelj kao primalac nije postupao pravilno, niti poduzeo potrebne mjere da sačuva dokaze o manjku i da ga pravovremeno protestira brodaru, a niti je u toku spora dokazao da do odnosnog manjka nije moglo doći nakon što mu je roba predana.

Obzirom na izloženo ima se smatrati, kako to prvostepeni sud pravilno uzima, da je tuženi predao robu onako kako je opisano u terećnicama.

G.B.

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 18.VIII 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta na teretu - Dokazna snaga broškog dnevnika - Dokaz o uvjetima skladišta u kojima je roba bila uskladištena - Pogrešno je stajalište prema kojemu u broški dnevnik, ako nije izvršen protest pomorske nezgode, ne daje dokaz u pogledu navoda koji su u dnevnik uneseni - Istinitost ovih navoda sud ocjenjuje s obzirom na sve okolnosti slučaja - Primalac mora dokazati da broško skladište u kojemu se nalazila oštećena roba bilo u stanju sposobnom da očuva robu od kvara

Tužitelj je osiguratelj koji je primaocu nadoknadio štetu, a tuženi je brodar koji je svojim brodom prevezao iz Chicaga do Rijeke 903 kom. sirove kože. Nesporno je da je po dolasku broda u Rijeku 16.X 1965. utvrđeno da je pošiljka oštećena potparivanjem, da je odnosna koža bila složena u broškim skladištima, da brodar prilikom ukrcaja na stanje robe nije stavio nikakve primjedbe, te da je tužitelj kao osiguratelj isplatio svom osiguraniku-primaocu utuženi iznos.

Sporno je među strankama da li je tuženi brodar odgovoran za štetu.